STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Vizualumo politika ir darnus vystymasis	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): Asist. dr. Viktorija Rimaitė-Beržiūnienė **Kitas / a (-i): Asist. dr. Valentinas Beržiūnas**	Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas, Vokiečių g. 10

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Tarpkryptinės studijos

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinis ir savarankiškas darbas	Rudens arba pavasario semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	**Gretutiniai reikalavimai (jei yra):** nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas
Ugdyti studentų kritinį darnaus vystymosi suvokimą, darnų vystymąsi analizuojant kaip tarptautinės politinės sistemos reiškinį, susiformuojantį globalių galios santykių, institucinių sprendimų, normų ir diskursų lauke. Kursas taip pat siekia parodyti, kaip konkretūs darnaus vystymosi tikslai yra formuojami, komunikuojami ir ginčijami skirtinguose politiniuose ir kultūriniuose kontekstuose. Kursas susieja skirtingų mokslo disciplinų perspektyvas (socialinių mokslų, humanitarinių mokslų, menų ir vizualinės kultūros studijų) realių šiuolaikinio pasaulio problemų pažinimui, ypatingą dėmesį skirdamas galios santykiams darnaus vystymosi srityje ir vizualinėms praktikoms kaip pagrindinei darnaus vystymosi idėjų sklaidos, įtvirtinimo ir kritinės dekonstrukcijos terpei. Vizualumas kurse analizuojamas kaip savarankiškas galios ir valdysenos mechanizmas, aktyviai dalyvaujantis darnaus vystymosi reikšmių kūrime bei sklaidoje.

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gebės atpažinti (kritines) darnaus vystymosi perspektyvas tarptautiniuose santykiuose, politikoje, ekonomikoje, ekologijoje ir kitose šiandieninio pasaulio sampratai reikšmingose srityse	Interaktyvios paskaitos, kurso literatūros ir vaizdo medžiagos studijos, diskusijos paskaitų bei seminarų metu	Egzaminas, recenzija
Gebės kritiškai reflektuoti su darniu vystymusi susijusius klausimus ir vizualiką skirtingose šiandieninio pasaulio srityse	Interaktyvios paskaitos, savarankiškas ir grupinis darbas paskaitų ir seminarų metu, namų darbų užduočių atlikimas, rengiant recenziją	Recenzija, egzaminas, analitinės vizualumo dirbtuvės
Žinos, kaip taikyti darnaus vystymosi, vizualumo ir galios sąvokines prieigas	Interaktyvios paskaitos, kurso literatūros ir vaizdo medžiagos studijos, diskusijos paskaitų ir	Recenzija, egzaminas, analitinės vizualumo dirbtuvės

teorinėse ir empirinėse analizėse bei sprendžiant praktines problemas.	seminarų metu, grupinis darbas su pasirinkta darnaus vystymosi problema	
Gebės pritaikyti telkiančio ir inovatyvaus mąstymo įgūdžius darnaus vystymosi pasirinktos problemos analizei ir vizualumo dekonstrukcijai	Interaktyvios paskaitos, kurso literatūros ir vaizdo medžiagos studijos, grupinių ir savarankiškų užduočių atlikimas	Analitinės vizualumo dirbtuvės, recenzija, egzaminas
Žinos, kaip dirbti skirtingas disciplinas vienijančių studentų komandoje, nagrinėjant tarpdisciplininę darnaus vystymosi problematiką bei vizualumą	Diskusijos paskaitų ir seminarų metu, savarankiškas ir grupinis darbas su pasirinkta darnaus vystymosi tematika bei problematika	Analitinės vizualumo dirbtuvės

Temos	**Kontaktinio darbo valandos**							**Savarankiškų studijų laikas ir užduotys**	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	**Visas kontaktinis darbas**	**Savarankiškas darbas**	**Savarankiškai atliekamos užduotys**
Įvadas į darnų vystymąsi ir vizualumą									
1. Darnus vystymasis, vizualumas ir galia — *Darnaus vystymosi samprata, kilmė, tikslai* — *Darnaus vystymosi vizualumas: nuo reprezentacijos iki žinojimo* — *Darnus vystymasis ir galia: kas kuria ir kontroliuoja vaizdus?*	2						**2**	**4**	**Privalomoji literatūra ir vaizdo medžiaga:** 1) „Darnaus vystymosi raida“, „Darnaus vystymosi apibrėžimas ir vaizdavimas“. Staniškienė Eglė, et al., *Darnus vystymasis*, 2022, p.p. 23-27. 2) Springett Delyse, Redclift Michael, „Sustainable development: history and evolution of the concept“. Redclift M., Springett D. (eds.) *Routledge International Handbook of Sustainable Development*, 2015, p.p. 3-22. *Vaizdo medžiaga:* 1) „What is sustainable development? (SDGs intro)”. *YouTube video*. Paskelbta *Jungtinių Tautų*, 2020 m. spalis. (Prieiga per internetą: https://www.youtube.com/watch?v=7V8oFI4GYMY&utm_source=chatgpt.com).
2. Darnaus vystymosi, vizualumo ir galios santykis — *Darnaus vystymosi praktikos: ekonominė, politinė, socialinė, kultūrinė, komunikacinė, aplinkosauginė ir kt.* — *Kaip vizualumas pasitelkiamas formuojant*	2						**2**	**4**	**Privalomoji literatūra ir vaizdo medžiaga:** 1) „Darnaus vystymosi dimensijos ir principai“ iš Staniškienė E. et al., *Darnus vystymasis*, 2022, p.p. 28-33. 2) Berger John, *Kaip menas moko matyti*, 2019, p.p. 7-37. *Vaizdo medžiaga:*

supratimą apie darnų vystymąsi? — *Kas, vizualizuojant darnų vystymąsi, yra akcentuojama, o kas lieka paraštėse?*									1) „Art Story: Exploring Sustainable Design“. *YouTube video*. Paskelbta *High Museum of Art*, 2023. (Prieiga per internetą: https://www.youtube.com/watch?v=R8ii3scPU4A). *Rekomenduojama:* 1) „Sustainable Development“, Berger Maurits, *Introduction to International Studies*, 2025, p.p. 158-164.
3. Analitinių vizualumo dirbtuvių įvadas: darnaus vystymosi problemos pasirinkimas — *Recenzija kaip būdas susipažinti ir kritiškai reflektuoti darnaus vystymosi temas bei problemas* — *Komandinis problemos sprendimas ir jo principai kurso metu darnaus vystymosi problematikoje* — *Kaip pasirinkti darnaus vystymosi problematiką?* — *Tarptautinė (politinė) sistema kaip vieta, kur skleidžiasi darnaus vystymosi temos* — *Akademinė „pagalba”, nagrinėjant darnaus vystymosi problemas (duomenų bazės, šaltiniai ir t. t.)*			2				**2**	**4**	**Privalomoji literatūra ir vaizdo medžiaga:** 1) „Advancing sustainability education through art, expression and culture“. Paskelbta *UNESCO.org*, 2023 m. vasario 20 d. (Prieiga per internetą: https://www.unesco.org/en/articles/advancing-sustainability-education-through-art-expression-and-culture). 2) „How To Write An Article Review?“. *Writerspk.com*. Paskelbta 2020 m. liepos 3 d. (Prieiga per internetą: https://writerspk.com/article-review-writing). *Vaizdo medžiaga:* 1) „Do you know all 17 SDGs?“. *YouTube video*. Paskelbta *Jungtinių Tautų*, 2018 m. balandžio 20 d. (Prieiga per internetą: https://www.youtube.com/watch?v=KGeRoPYjItw). *Rekomenduojama:* 1) Ravasi Davide, „Visualizing Our Way through Theory Building“, *Journal of Management Inquiry* 26 (2), 2017, p.p. 240-243. *Namų užduotis:* Akademinio straipsnio pasirinkta darnaus vystymosi tematika paieška / individuali užduotis.
II tematinis blokas: darnus vystymasis skirtingose šiuolaikinio pasaulio srityse									
4. (Ne)darni pasaulio ekonomika: augimo ribos ir nelygybės kaina Problematika: — *Riboti Žemės ištekliai*	2						**2**	**4**	**Privalomoji literatūra ir vaizdo medžiaga:** 1) Čiegis Remigijus, „Darnus ekonomikos vystymasis“. *Ekonomika ir aplinka:*

— *Augimo priklausomybė (beatodairiškas pelno ir ekonominio augimo siekis)* — *Pasaulinė ekonominė nelygybė: globalių Pietų ir Šiaurės santykiai* — *Tarptautinė konkurencija dėl ekonominės naudos* Darnios pasaulinės ekonomikos kūrimo praktikos: — *Darnus išteklių vartojimas ir gamyba* — *Darnaus verslo modeliai* — *Darnūs globalių Pietų ir Šiaurės santykiai* — *Darnūs valstybių santykiai ir bendradarbiavimas* Galia: — *Kam tarnauja ekonominis darnumas?* — *Kas nusprendžia, kas yra laikoma „tvaria ekonomika“?*									*subalansuotos plėtros valdymas*, 2004, p. 46-66. 2) Hinton Emma, „The politics of sustainable consumption“. Redclift M., Springett D., *Routledge International Handbook of Sustainable Development*, 2015, p.p. 237-247. *Rekomenduojama:* 1) Davies Sara E., „Migration and Refugees“. Devetak Richard, Burke Anthony, George Jim (eds.) *An Introduction to International Relations*, 2012, p.p. 451-460. 2) Hudson Ray, „Does illegality enable or undermine the sustainability of the globalizing economy?“. Redclift M., Springett D. *Routledge International Handbook of Sustainable Development*, 2015, p.p. 41-52. 3) Redclift M., Hinton E., „Sustainable development and the economic crisis under austerity: the experience of the United Kingdom“. Redclift M., Springett D. *Routledge International Handbook of Sustainable Development*, 2015, p.p. 295-305. 4) „The Role of International Financial Institutions“. Rogers Peter P., Jalal Kazi F., Boyd John A., *An Introduction to Sustainable Development*, 2008, p.p. 314-342.
5. Politika, grindžiama darnaus vystymosi principais: pažadas, praktika ar iliuzija? Problematika: — *Siaurų politinių interesų iškėlimas universalaus gėrio sąskaita* — *Politinių institucijų bejėgystė ir korupcija* — *Pilietinio aktyvumo stoka* — *Naudos siekis tarptautinėje politikoje* Darnios politikos kūrimo praktikos*:* — *Politinių interesų suderinamumo praktikos*	2						**2**	**5**	**Privalomoji literatūra ir vaizdo medžiaga:** 1) Naruševičius Vytautas, Lazdinis Imantas, „Darnaus vystymosi politika ir valdymas“. *Darnaus vystymosi politika ir valdymas*, 2010, p.p. 21-71. *Vaizdo medžiaga:* 1) „Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi tikslai“. Jungtinės Tautos, 2015. (Prieiga per internetą: https://sdgs.un.org/goals). 2) „Europos Sąjungos darnaus vystymosi tikslai“. Europos

— *Efektyvumas, skaidrumas ir atskaitomybė* — *Dalyvaujamoji demokratija ir kitos socialiai įtraukios praktikos* — *Tarptautinis bendradarbiavimas* Galia: — *Kas turi galią apibrėžti, kas laikoma „politiškai darnia“ sistema?* — *Kokios alternatyvios politinės vizijos lieka marginalizuotos?* — *Ar politinė darna tarnauja bendrajam gėriui, ar dominuojančių socialinių grupių interesams?*									Komisija, 2019. (Prieiga per internetą: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/sustainable-development-goals_en). *Rekomenduojama:* 1) Eckersley Robyn, „Global Environmental Politics“. Devetak R., Burke A., George J., *An Introduction to International Relations*, 2012, p.p. 463-473. 2) „International Cooperation“. Rogers P. P., Jalal K. F., Boyd J. A., *An Introduction to Sustainable Development*, 2008, p.p. 346-367. 3) „The politics of development“. Jancar-Webster Barbara, Switky Bob, Duncan Raymond (eds.) *World Politics in the 21st Century: Student Choice Edition*, 2008, p.p. 401-411.
6. Ar įmanoma darni aplinkosauga ekonominių ir politinių interesų sandūroje? Problematika: — *Ekonominio pragmatizmo dominavimas aplinkosauginės darnos atžvilgiu* — *Aplinkosauginių interesų marginalizavimas politiniame procese* — *Neproporcinga aplinkos degradacija ir poveikis pasaulyje* — *Visuomenės pasyvumas, elgsenos ir vartojimo inertiškumas bei perdėtas pasitikėjimas technologijomis* Darnios aplinkosaugos praktikos: — *Aplinkai žalingos ekonominės veiklos ribojimas per ekonominius kaštus* — *Veiksmingas teisinis reguliavimas, kontrolė ir atsakomybė* — *Teisingas naštos paskirstymo principų įtvirtinimas nacionalinėje ir tarptautinėje politikoje*	2						**2**	**3**	**Privalomoji literatūra ir vaizdo medžiaga:** 1) „Klimato kaita“. Staniškienė E., *Darnus vystymasis*, 2022, p.p. 97-103. 2) „The Global Environment“. B. Jancar-Webster, B. Switky, R. Duncan, *World Politics in the 21st Century: Student Choice Edition*, 2008, p.p. 435-468. *Vaizdo medžiaga:* 1) „Climate and Art Sustainability Matters“. CUNY TV. Paskelbta 2025 m. sausio 30 d. (Prieiga per internetą: https://www.youtube.com/watch?v=Mo5dgLVBuwk). *Rekomenduojama:* 1) Adams William M., „Conservation, sustainability and economic growth“. Redclift M., Springett D., *Routledge International Handbook of Sustainable Development*, 2015, p.p. 196-203. 2) „Global Environmental Issues“. Rogers P. P., Jalal K.

— *Švietimo, socialinių normų ir bendruomeninės iniciatyvos* Galia: — *Kas nustato, kontroliuoja ir kam naudingos aplinkosauginio darnumo normos?* — *Darnumas – politinės kovos ir tam tikrų galios struktūrų legitimacijos įrankis.*									F., Boyd J. A., *An Introduction to Sustainable Development*, 2008, p.p. 84-103. 3) Newell Peter, „Climate Change“. Devetak R., Burke A., George J. *An Introduction to International Relations*, 2012, p.p. 476-485.
7. Darnus socialinės raidos modelis: nelygybės mažinimas galios sprendimų šešėlyje Problematika: — *Skurdas, socialinė atskirtis ir nelygybė* — *Švietimo ir sveikatos apsaugos prieinamumo bei kokybės skirtumai* — *Demografiniai iššūkiai* — *Diskriminacija dėl lyties, rasės, amžiaus, tautybės, religijos ir kt.* Darnaus socialinio vystymosi praktikos*:* — *Ekonominės ir politinės nelygybės mažinimo praktikos* — *Prieinamumo didinimas ir kokybės palaikymas sveikatos apsaugos bei švietimo srityse* — *Paramos šeimai politika* — *Lygybės užtikrinimas per teisines, socialines ir švietimo iniciatyvas* Galia: — *Kas nustato socialinės politikos prioritetus?* — *Kas sprendžia, kas įtraukiama į socialinių problemų diskursą ir kieno interesai realiai atstovaujami?*	2						**2**	**2**	**Privalomoji literatūra ir vaizdo medžiaga:** 1) McMichael Anthony J., „Population health: a fundamental marker of sustainable development“. Redclift M., Springett D. *Routledge International Handbook of Sustainable Development*, 2015, p.p. 89-102. *Rekomenduojama:* 1) „Social Dimensions and Policies“. Rogers P. P., Jalal K. F., Boyd J. A., *An Introduction to Sustainable Development*, 2008, p.p. 219-257. 2) Weber Heloise, Berger Mark T., „Global Poverty, Inequality and Development“. Devetak R., Burke A., George J., *An Introduction to International Relations*, 2012, p.p. 327-384.
8. Darni komunikacija ir kultūra: tarp nesusikalbėjimo ir dialogo paieškų Problematika: — *Stereotipai ir išankstinės nuostatos* — *Skaitmeninės komunikacijos iššūkiai* — *Vertybių ir normų konfliktai*	2		2				**4**	**4**	**Privalomoji literatūra ir vaizdo medžiaga:** 1) Jaraitė Eglė, Mikalauskienė Asta, „Efficiency of sustainability communication tools“, *Transformations and Sustainability*, 4 (1), 2025, p.p. 263-280. *Vaizdo medžiaga:* 1) „What is sustainable marketing?“. FNEGE Medias. Paskelbta 2025 m. gruodžio 9 d. (Prieiga per internetą:

Darnios komunikacijos ir kultūros praktikos: — *Sąmoningumo ugdymo praktikos* — *Atsakingo bendravimo socialinėje erdvėje praktikos* — *Dialogas ir atviras bendravimas, empatija ir įsiklausymas* Galia: — *Galios ir hierarchijos disbalansas komunikacijoje ir kultūroje* — *Socialinis kapitalas ir jo (ne)tinkamas panaudojimas*									https://www.youtube.com/watch?v=9-sagF8qxbY). *Rekomenduojama:* 1) Kiaušienė Ilona, Mikalauskienė Asta, „Kultūros kuriama vertė darnaus vystymosi kontekste: Baltijos šalių atvejis“, *Informacijos mokslai* 89, p.p. 55-72. 2) Čiburienė Jadvyga, Guščinskienė Jūratė, „Kultūra, jos dimensijos ir vartojimo pasikeitimai globalizacijos sąlygomis“, *Ekonomika ir vadyba* 12, p.p. 705-712. 3) Repovienė Rūta, Pažėraitė Aušra, „Communicating the Value of Waste Management to Customers: Focus on Website Content“, Organizations and Markets in Emerging Economies 14 (2), 2023, p.p. 326-346. DOI: https://doi.org/10.15388/omee.2023.14.95 *Namų užduotis:* Pasirinktos darnaus vystymosi temos problematikos apibrėžimas / grupinė užduotis.
9. Darnios inovacijos: pažanga ar naujas priklausomybės režimas? Problematika: — *Aplinkosauginis iššūkis* — *Dirbtinio intelekto poveikis ir technologinė priklausomybė* — *Dirbtinio intelekto ir automatizacijos poveikis darbo rinkai* Darnių inovacijų praktikos*:* — *Žalioji politika* — *Atsakingas ir darnus dirbtinio intelekto bei technologijų vartojimas* — *Švietimas ir įgūdžių atnaujinimas, politinis reguliavimas, socialinė apsauga* Galia: — *Kas valdo prieigą prie technologijų?* — *Mokslo ir technologijų (ne)neutralumas*	2						**2**	**5**	**Privalomoji literatūra ir vaizdo medžiaga:** 1) „Environment and Population“. Goldstein J. S., Pevehouse J. C. W. *International Relations*, 2013-2014, p.p. 386-414. *Vaizdo medžiaga:* 1) „What Is The Impact Of Artificial Intelligence (AI) On Society?“. *YouTube* video. Paskelbta 2023. (Prieiga per internetą: https://www.youtube.com/watch?v=_eaJd3muf2E&t=475s). 2) „How could AI affect jobs globally and worsen inequality“. *YouTube video.* Paskelbta 2021 m. (Prieiga per internetą: https://www.youtube.com/watch?v=Gn6ptv0zWZ4&utm_source=chatgpt.com). *Rekomenduojama:*

									1) Paić Guy, Serkin Leonid, „The impact of artificial intelligence: from cognitive costs to global inequality“, *The European Physical Journal* 234, 2025, p.p. 3045-3050. 2) Acemoglu Daron, Autor David, Hazell Jonathon, Restrepo Pascual, „Artificial Intelligence and Jobs: Evidence from Online Vacancies“, *Journal of Labor Economics* 40 (1), 2022, p.p. 293-340.
III tematinis blokas: vizualiosios tvaraus vystymosi praktikos **Šio bloko metu analizuojama, kaip vizualumas kuria, įtvirtina ir transformuoja darnaus vystymosi reikšmes bei kaip per vizualines praktikas veikia galios santykiai.**									
10. Kaip įtvirtinamas žinojimas apie darnų vystymąsi: vizualumas, reikšmių kūrimas ir interpretacijų skirtumai — *Kaip kuriamos, perkuriamos ir įtvirtinamos reikšmės?* — *Kas bendro tarp reikšmių kūrimo ir vaizdų?* — *Kodėl vizualumas toks svarbus šiandien ir kaip veikia galia?* — *Kodėl skirtingos „interpretacinės bendruomenės“ tuo pačius vaizdus supranta skirtingai?* — *Kaip analitiškai nagrinėti – dekonstruoti – vaizdus?*	2		2				**4**	**6**	**Privalomoji literatūra ir vaizdo medžiaga:** 1) Berger Peter L., Luckmann Thomas, *Socialinis tikrovės konstravimas*, 1999, p.p. 11-66. 2) Kress Gunther, Leeuwen Theo Van, *Reading Images: The Grammar of Visual Design*, p.p. 1-15. *Rekomenduojama:* 1) Yanow Dvora, *Conducting interpretive policy analysis*, 2000, p.p. 1-40. 2) Rose Gillian, *Visual Methodologies: an Introduction to the Interpretation of Visual Materials*, 2007, p.p. 1-24. *Namų užduotis:* Pasirengimas analitinėms dirbtuvėms su pasirinktos darnaus vystymosi problemos įvaizdinimo strategijomis.
11. Ekologinės katastrofos ir vizualusis šokas: Černobylis, Fukušima, „lėtoji katastrofa“ Problematika: — *Aplinkosauga, technologinė rizika, atsakomybė ateities kartoms* Vizualumas: — *Katastrofų fotografija* — *Dokumentinis kinas* — *Apleisto kraštovaizdžio vaizdiniai*	2		2				**4**	**3**	**Privalomoji literatūra ir vaizdo medžiaga:** 1) Farkić Jelena, Kennell James, „Consuming dark sites via street art: Murals at Chernobyl“, *Annals of Tourism Research* 90, 2021, p.p. 1-13. DOI: https://doi.org/10.1016/j.annals.2021.103256 2) Gerd Ludwig Photography, „The Long Shadow of Chernobyl“. Paskelbta *GerdLudwig.com*. (Prieiga per

— *Nematomos grėsmės (radiacijos) vizualizacija* Vizualumo strategijos ir efektai: — *Vizualinis šokas ir trauma* — *Tuštumos ir tylos estetika* — *Nematomumo reprezentavimas* — *Emocinio poveikio – baimės, nostalgijos, kaltės – kūrimas* — *Katastrofos estetizavimas kaip kritinis ar depolitizuojantis veiksnys*									internetą: https://www.gerdludwig.com/chernobyl/rk0nafffpm4zi8rdawozwdgc444y2a). 3) Kei Ito, „Afterimage Requiem“. Paskelbta *Kei-Ito.com*. (Prieiga per internetą: https://www.kei-ito.com/afterimage-requiem). *Namų užduotis:* Pasirengimas analitinių vizualumo dirbtuvių pristatymams / pagal pasirinktą pristatymo datą.
12. Klimato krizės vaizdiniai tarp mokslinės vizualizacijos ir emocinės mobilizacijos Problematika: — *Klimato kaita* — *Politinė atsakomybė* — *Visuomenės (ne)įsitraukimas* Vizualumas: — *Informaciniai grafikai* — *Palydoviniai vaizdai* — *Klimato aktyvizmo vaizdiniai* — *Socialinių tinklų vizualinė komunikacija* Vizualumo strategijos ir efektai: — *Abstrakčių procesų „įvaizdinimas“* — *Mastelio (globalus-lokalus) efektas* — *Banalumo rizika* — *Emocinės mobilizacijos strategijos (kaltė, baimė, viltis)* — *„Klimato nuovargio“ vizualinė logika*	2		2				**4**	**3**	**Privalomoji literatūra ir vaizdo medžiaga:** 1) „Iconographies of climate catastrophe. The representation of climate change in art and film“, Smaill Belinda, Green Charles (sud.), *Climate Disaster Preparedness: Reimagining Extreme Events Through Art and Technology*, Springer, 2024, p.p. 93-106. *Vaizdo medžiaga:* 1) Eliasson Olafur, Rosing Minik, „Ice Watch“. (Prieiga per internetą: https://icewatch.london/). 2) NASA klimato kaitos vizualizacijos. (Prieiga per internetą: https://science.nasa.gov/climate-change/). *Namų užduotis:* Pasirengimas analitinių vizualumo dirbtuvių pristatymams / pagal pasirinktą pristatymo datą.
13. Darnus miestas kaip vizualinė utopija: pažangos vizija ir nelygybės šešėliai Problematika: — *Urbanistinė darnumo politika* — *Socialinė nelygybė* — *Prieinamumas* Vizualumas: — *Architektūrinės vizualizacijos* — *Miesto plėtros vizijos* — *„Smart city“ vaizdiniai,* — *Viešųjų erdvių dizainas*	2		2				**4**	**3**	**Privalomoji literatūra ir vaizdo medžiaga:** 1) Bothwell Keith, „Sustainable Architecture“. Redclift M., Springett D., *Routledge International Handbook of Sustainable Development*, 2015, p.p. 147-160. 2) Roy Ananya, „Urban Informality: Toward an Epistemology of Planning“, *Journal of the American Planning Association* 71 (2), 2007, p.p. 147-158.

Vizualumo strategijos ir efektai: — *Utopinių ateičių konstravimas* — *Progreso bei modernumo estetika* — *Socialinių konfliktų maskavimas* — *Selektyvus įtraukties vaizdavimas* — *Normalizacijos ir legitimacijos mechanizmai*									*Video medžiaga:* 1) Burtynsky Edward, „Manufactured landscapes“, *YouTube video*. Paskelbta 2008 m. (Prieiga per internetą: https://www.youtube.com/watch?v=U2Dd4k63-zM). *Namų užduotis:* Pasirengimas analitinių vizualumo dirbtuvių pristatymams / pagal pasirinktą pristatymo datą.
14. Darnumo estetika vartojime: tvarumo įvaizdis ir atsakingo vartotojo konstravimas Problematika: — *Atsakingas vartojimas* — *Verslo etika* — *Ekonominis darnumas* Vizualumas: — *Prekės ženklų dizainas* — *Pakuotės, reklamos kampanijos* — *„Natūralumo“ ir „ekologiškumo“ estetika* Vizualumo strategijos ir efektai: — *Simbolių naudojimas* — *Moralinės atsakomybės perkėlimas vartotojui* — *Pasitikėjimo ir autentiškumo iliuzijos kūrimas*	2		2				**4**	**3**	**Privalomoji literatūra ir vaizdo medžiaga:** 1) Banerjee Bobby, „Corporate Social Responsibility: The Good, The Bad and The Ugly“, *Critical Sociology* 34 (1), 2008, p.p. 51-79. 2) Menininkų kolektyvo „Brandalism“ kūriniai ir jų anotacijos. (Prieiga per internetą: https://brandalism.ch/) *Video medžiaga:* 1) „Bridging the Gap: The Definition of Greenwashing“. *Youtube video*. Paskelbta 2023. (Prieiga per internetą: https://www.youtube.com/watch?v=sogUEZpNosA). *Namų užduotis:* Pasirengimas analitinių vizualumo dirbtuvių pristatymams / pagal pasirinktą pristatymo datą.
15. Karas ir darnus vystymasis: nuo herojaus iki „nematomos aukos“ Problematika: — *Sunaikintos ekosistemos, užteršta žemė, sprogmenų pėdsakai* — *Pabėgėliai, sugriautos bendruomenės, prarastas saugumas* — *Sugriauta infrastruktūra, ištekliai skiriami ginklavimuisi* Vizualumas: — *Griuvėsiai be žmonių (nuasmeninimas)* — *Vaikai pabėgėlių stovyklose (emocinis šokas)* — *Dronų vaizdai (technologinis atstumas)*	2		2				**4**	**3**	**Privalomoji literatūra ir vaizdo medžiaga:** 1) Parks Lisa, „Palydovinis liudijimas. Bosnijos karo vaizdai ir nušvietimas žiniasklaidoje“, Arlauskaitė Natalija (sud.), *Vizualumo sąsiuviniai*, Lapas, 2023, p.p. 73-132 *Vaizdo medžiaga:* „How Propaganda Changed the Face of War Fake War: Episode 1“, *YouTube video*, 2024 (liepa). Prieiga per internetą: https://www.youtube.com/watch?v=pa68v4JP3VQ&t=2176s *Rekomenduojama:*

— *Infografikai ir žemėlapiai (abstrakcija)* Vizualumo strategijos ir efektai: — *Nuasmeninimo dekonstravimas* — *Emocinio šoko perkėlimas į struktūrinį suvokimą* — *Abstrakcijos humanizavimas*									1) Greener Beth K., „Post-Conflict State-Building“ iš Devetak R., Burke A., George J., *An Introduction to International Relations*, 2012, p.p. 415-424. *Namų užduotis:* Pasirengimas analitinių vizualumo dirbtuvių pristatymams / pagal pasirinktą pristatymo datą
16. Kurso apibendrinimas		2					**2**		-
Analitinės vizualumo dirbtuvės								**8**	Grupinės užduoties parengimas pristatymui auditorijoje
Egzaminas raštu	2						**2**	**14**	Pasirengimas egzaminui: kurso literatūros, paskaitų ir seminarų medžiagos peržiūra.
Iš viso	**30**	**2**	**16**				**48**	**82**	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Mokslinio straipsnio recenzija (R) darnaus vystymosi tematika	10 proc.	4-5 semestro savaitės	Vertė: 1 balas (iš 10) *Vertinant šią užduotį, atsižvelgiama į studento gebėjimą:* — Savarankiškai pasirinkti mokslinį straipsnį darnaus vystymosi tematika iš Vilniaus universiteto prenumeruojamų mokslinių duomenų bazių (pvz., „Scopus“, „Web of Science“, JSTOR, EBSCO, „Taylor & Francis“, „Sage“ ir kt.). — Tinkamai identifikuoti straipsnio temą, tyrimo klausimą ir pagrindinius argumentus. — Įsigilinti į tekstą, t. y. parodyti, kad straipsnis buvo ne tik perskaitytas, bet ir suprastas. — Kritiškai reflektuoti pasirinktą straipsnį: įvertinti argumentų stiprybes ir silpnybes, metodologinius sprendimus, teorines prielaidas, aktualumą darnaus vystymosi kontekste. — Aiškiai ir logiškai struktūruoti recenziją, laikytis akademinio stiliaus, nuosekliai dėstyti mintis. — Taisyklingai nurodyti bibliografinę informaciją. — Pasirinkti straipsnį, kuris atitinka tarpkryptinės analizės kriterijus: nagrinėja darnaus vystymosi problemą platesniame socialiniame, politiniame ar kultūriniame kontekste ir leidžia reflektuoti skirtingas disciplinų prieigas (pvz., politikos, komunikacijos, vizualinės kultūros). — Rašant recenziją gebėti identifikuoti straipsnio poziciją disciplinos prasme ir reflektuoti, kaip tai galėtų būti papildyta kitomis kurso metu nagrinėtomis prieigomis. <u>*Vertinimo skalė*</u>*:* *1 balas*: studentas geba pasirinkti relevantišką mokslinį straipsnį iš Vilniaus universiteto prenumeruojamų duomenų bazių; aiškiai pristato straipsnio tema, tyrimo klausimą ir pagrindinius argumentus; demonstruoja gilų kritinį teksto suvokimą ir refleksiją; gerai struktūruoja recenzijos tekstą ir taiko akademinį stilių bei pateikią taisyklingą nuorodą į akademinį šaltinį *0,75 balo*: studentas geba pasirinkti tinkamą mokslinį straipsnį iš Vilniaus universiteto prenumeruojamų duomenų bazių; teisingai pristato straipsnio temą, tyrimo klausimą ir pagrindinius argumentus; demonstruoja teksto supratimą, tačiau kritinė refleksija – ribota arba neišplėtota; recenzijos struktūra iš esmės

			nuosekli, tačiau kai kur gali trūkti argumentų gylio ar akademinio nuoseklumo. *0,5 balo*: studentas pasirenka straipsnį iš Vilniaus universiteto prenumeruojamų duomenų bazių, tačiau jo mokslinis ar teminis relevantiškumas darnaus vystymosi problematikai nėra aiškiai pagrįstas; pateikiamas daugiausia aprašomasis straipsnio turinio perpasakojimas, stokojantis kritinės analizės; teksto struktūra silpna arba fragmentiška, o akademinis stilius taikomas nenuosekliai. *0 balo*: studentas nepasirenka mokslinio straipsnio iš Vilniaus universiteto prenumeruojamų duomenų bazių arba pateiktas tekstas neatitinka recenzijos žanro; neatskleidžiama straipsnio tema, tyrimo klausimas ir argumentai; nėra teksto suvokimo ir kritinės refleksijos požymių arba užduotis apskritai nėra atlikta.
Analitinės vizualumo dirbtuvės: komandinis projektas (pagal pasirinktą darnaus vystymosi problemą) (AD)	40 proc.	Nuo 10 semestro savaitės iki kurso pabaigos	Vertė: 4 balai (iš 10) *Vertinant šią užduotį, atsižvelgiama į studento gebėjimą:* — Aktyviai dalyvauti analitinėse vizualumo dirbtuvėse ir įsitraukti į komandinių kūrybinių užduočių atlikimą. — Aiškiai suformuluoti analizės prielaidas, pagrįstai pasirinkti tinkamus vizualinės analizės metodus ir analitinius įrankius bei pateikti korektiškas išvadas. — Kūrybiškai ir kritiškai taikyti kurso metu nagrinėtą teorinę medžiagą, ją integruojant į vizualinę analizę, integruoti bent dviejų disciplinų (pvz., politikos mokslų, komunikacijos, vizualumo, menotyros, sociologijos ar pan.) teorines prieigas analizuojant pasirinktą atvejį. — Taikyti kurso metu įgytas teorines žinias analizuojant pasirinktus empirinius atvejus, įskaitant meno kūrinius ir kitus vizualinius objektus darnaus vystymosi kontekste. — Laikytis nustatytų užduočių atlikimo ir projekto rezultatų pateikimo terminų. — Aiškiai, struktūruotai ir argumentuotai pristatyti kūrybinių dirbtuvių rezultatus auditorijoje, dirbant komandoje. — Pasirinkti analizuojamą atvejį pagal iš anksto apibrėžtus tarpkryptinius kriterijus: 1) atvejis turi būti susijęs su konkrečia darnaus vystymosi problema (pvz., klimato kaita, socialinė nelygybė, konfliktai); 2) jame turi būti aiškiai identifikuojamas vizualumo vaidmuo (vaizdai, medijos, meninės ar architektūrinės formos); 3) atvejis turi leisti analizuoti galios santykius (institucinius, politinius, kultūrinius ar ekonominius); (4) atvejis turi sudaryti galimybes integruoti bent dvi skirtingas disciplinų perspektyvas. <u>*Vertinimo skalė:*</u> *4 balai*: studentas aktyviai dalyvauja analitinėse vizualumo dirbtuvėse ir komandiniame projekte, taip pat dirbtuvių metu atliktų rezultatų pristatyme; tiksliai įvardija užduoties atlikimui reikšmingus analitinius įrankius ir metodus; atskleidžia probleminius analizuojamo vizualinio objekto ar atvejo aspektus, aptaria galimus alternatyvius požiūrius; analizę formuluoja logiškai, argumentuotai ir nuosekliai; tiksliai vartoja kurso sąvokas ir terminus; darbas tvarkingas kalbos ir akademinio stiliaus požiūriu. *3 balai*: studentas dalyvauja analitinėse vizualumo dirbtuvėse ir projekto pristatyme; įvardija pagrindinius analizės įrankius ir teorines prielaidas, tačiau jų taikymas ne visada pakankamai išplėtotas; probleminiai analizės aspektai atskleidžiami iš dalies; analizė iš esmės logiška, tačiau argumentavimas gali būti

			paviršutiniškas; sąvokos vartojamos daugiausia teisingai, tačiau pasitaiko netikslumų. *2 balai*: studento dalyvavimas analitinėse vizualumo dirbtuvėse ribotas; analizės įrankiai ir teorinės prielaidos įvardijami fragmentiškai arba neaiškiai; analizuojamo vizualinio objekto probleminiai aspektai aptariami paviršutiniškai; atsakymai stokojantys loginio nuoseklumo ir argumentavimo; sąvokų ir terminų vartojimas netikslus; darbas kalbos požiūriu nepakankamai tvarkingas. *1 balas*: studentas minimaliai dalyvauja analitinėse vizualumo dirbtuvėse ar projekto pristatyme; analizė fragmentiška, be aiškių metodologinių prielaidų; analitiniai įrankiai neįvardijami arba vartojami neteisingai; probleminiai aspektai neatpažįstami; atsakymai nerišlūs, be argumentacijos; sąvokos vartojamos klaidingai. *0 balų*: studentas nedalyvauja analitinėse vizualumo dirbtuvėse ir (ar) projekto rezultatų pristatyme; užduotis neatlikta arba pateiktas darbas neatitinka analitinių vizualumo dirbtuvių reikalavimų; neatskleidžiamas nei teorinių žinių, nei analizės gebėjimų taikymas.
Egzaminas (E)	50 proc.	Egzaminų laikymo metu	Vertė: 5 balai (iš 10) *Vertinant šią užduotį, atsižvelgiama į studento gebėjimą:* — Pritaikyti kurso medžiagos išmanymą. — Atsakyti į pateiktus testo klausimus. — Atsakant į atvirą klausimą, raštu išdėstyti svarbiausius argumentus ir juos pagrįsti kurso metu gautomis žiniomis. — Logiškai argumentuoti raštu, taikyti kritinę refleksiją ir pagrįstumą. — Atsakyti išsamiai ir taikant akademinį kalbos stilių. **Egzaminas raštu sudarytas iš 15 uždaro tipo (testinių) klausimų ir vieno atviro klausimo.** *Vertinimo skalė:* *5 balai*: studentas puikiai įsisavino studijuotą kurso medžiagą, geba ją analizuoti, kritiškai reflektuoti bei apibendrinti; gerai išmano kurso metu aptartų sąvokų ir terminų reikšmes; geba taikyti studijuotą medžiagą konkrečioms situacijoms ir jų analizei; atsakymai išsamūs, logiškai struktūruoti, pagrįsti ir pateikti akademiniu stiliumi. *4 balai*: studentas gerai įsisavino studijuotą kurso medžiagą, supranta pagrindines sąvokas ir terminus; geba analizuoti ir taikyti studijuotą medžiagą, tačiau kritinė refleksija ar apibendrinimas nėra pakankamai išplėtoti; atsakymai logiški ir pagrįsti, tačiau gali trūkti išsamumo ar gilesnės analizės. *3 balai*: studentas patenkinamai įsisavino pagrindinę kurso medžiagą; atpažįsta esmines sąvokas ir temas, tačiau analizė dažniausiai yra aprašomojo pobūdžio; gebėjimas taikyti studijuotą medžiagą ribotas; atsakymai ne visuomet nuoseklūs, argumentavimas silpnas arba fragmentiškas. *2 balai*: studentas menkai įsisavino kurso medžiagą; sąvokų ir terminų supratimas paviršutiniškas arba netikslus; analizės ir taikymo gebėjimai labai riboti; atsakymai nerišlūs, stokojantys argumentų ir akademinio pagrįstumo.

			1 balas: studentas fragmentiškai susipažino su kurso medžiaga; negeba paaiškinti pagrindinių sąvokų arba jų taikyti; atsakymai rodo minimalų supratimą, be analizės ir argumentavimo. *0 balų*: studentas neatskleidžia kurso medžiagos išmanymo; atsakymai neatitinka klausimų, yra klaidingi arba nepateikti.
Galutinis dalyko žinių įvertinimas apskaičiuojamas pagal šią formulę: (R*0,1)+(AD*0,4)+(E*0,5), kurioje R – mokslinio straipsnio pasirinkta darnaus vystymosi tematika recenzija, AD – analitinių vizualumo dirbtuvių užduoties vertinimas, E – egzamino vertinimas.			

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Barbara Jancar-Webster, Bob Switky, Raymond Duncan	2008	*World Politics in the 21st Century: Student Choice Edition*		Boston & New York: Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company
Berger Maurits	2025	*Introduction to International Studies*		Leiden University Press, 2025
Čiegis Remigijus	2004	*Ekonomika ir aplinka: subalansuotos plėtros valdymas*		Kaunas: VDU leidykla
Devetak Richard, Burke Anthony, George Jim	2012	*An Introduction to International Relations*		New York: Cambridge University Press
Goldstein Joshua S., Pevehouse Jon C. W.	2013-2014	*International Relations*		Pearson
Naruševičius Vytautas; Lazdinis Imantas	2010	*Darnaus vystymosi politika ir valdymas*		Vilnius: Mykolo Romerio universiteto leidybos centras
Rogers Peter P., Jalal Kazi F., Boyd John A.	2008	*An Introduction to Sustainable Development*		Glen Educational Foundation, Inc.
Springett Delyse, Redclift Michael	2015	*Routledge International Handbook of Sustainable Development*		Routledge
Staniškienė Eglė et al.	2022	*Darnus vystymasis*		KTU Leidykla „Technologija“
Berger John	2019	*Kaip menas moko matyti*		Vilnius: Kitos knygos
UNESCO	Paskelbta 2023 m. vasario 20 d.	„Advancing sustainability education through art, expression and culture“		Prieiga per internetą: https://www.unesco.org/en/articles/advancing-sustainability-education-through-art-expression-and-culture
Jungtinės Tautos	2018 m. balandžio 20 d.	„Do you know all 17 SDGs?“		Prieiga per internetą: https://www.youtube.com/watch?v=KGeRoPYjItw
Writerspk.com.	2020 m. liepos 3 d.	„How To Write An Article Review?“		Prieiga per internetą: https://writerspk.com/article-review-writing
CUNY TV	2025 m. sausio 30 d.	„Climate and Art Sustainability Matters“		Prieiga per internetą: https://www.youtube.com/watch?v=Mo5dgLVBuwk
Jaraitė Eglė, Mikalauskienė Asta	2025	„Efficiency of sustainability communication tools“	*Transformations and Sustainability* 4 (1)	DOI: https://doi.org/10.63775/9924s542

Repovienė Rūta, Pažėraitė Aušra	2023	„Communicating the Value of Waste Management to Customers: Focus on Website Content“	*Organizations and Markets in Emerging Economies* 14 (2)	DOI: https://doi.org/10.15388/omee.2023.14.95
FNEGE Medias	2025 m. gruodžio 9 d.	„What is sustainable marketing?“		Prieiga per internetą: https://www.youtube.com/watch?v=9-sagF8qxbY
Berger Peter L., Luckmann Thomas	1999	*Socialinis tikrovės konstravimas*		Vilnius: Pradai
Kress Gunther, Leeuwen Theo Van	2006	*Reading Images: The Grammar of Visual Design*		Routledge: London and New York
Smaill Belinda, Green Charles	2024	*Climate Disaster Preparedness: Reimagining Extreme Events Through Art and Technology*		Springer
Farkić Jelena, Kennell James	-	Consuming dark sites via street art: Murals at Chernobyl“	*Annals of Tourism Research* 90	DOI: https://doi.org/10.1016/j.annals.2021.103256
Gerd Ludwig Photography	-	„The Long Shadow of Chernobyl“		Prieiga per internetą: https://www.gerdludwig.com/chernobyl/rk0nafffpm4zi8rdawozwdgc444y2a
Kei Ito	-	„Afterimage Requiem“		Prieiga per internetą: https://www.kei-ito.com/afterimage-requiem
Eliasson Olafur, Rosing Minik	-	„Ice Watch“.		Prieiga per internetą: https://icewatch.london/
NASA	-	NASA klimato kaitos vizualizacijos		Prieiga per internetą: https://science.nasa.gov/climate-change/
Roy Ananya	2007	„Urban Informality: Toward an Epistemology of Planning“	*Journal of the American Planning Association* 71 (2)	DOI: https://doi.org/10.1080/01944360508976689
Banerjee Bobby	2008	„Corporate Social Responsibility: The Good, The Bad and The Ugly“	*Critical Sociology* 34 (1)	DOI:10.1177/0896920507084623
„Brandalism“	-			Prieiga per internetą: https://brandalism.ch/
Southland Organics	2023	„Bridging the Gap: The Definition of Greenwashing“		Prieiga per internetą: https://www.youtube.com/watch?v=sogUEZpNosA
Parks Lisa	2023	„Palydovinis liudijimas. Bosnijos karo vaizdai ir nušvietimas žiniasklaidoje“, Arlauskaitė Natalija (sud.), *Vizualumo sąsiuviniai*		Lapas
Papildoma literatūra				
Čiburienė Jadvyga, Guščinskienė Jūratė	2007	„Kultūra, jos dimensijos ir vartojimo pasikeitimai globalizacijos sąlygomis“	*Ekonomika ir vadyba* 12	
Kiaušienė Ilona, Mikalauskienė Asta	2020	„Kultūros kuriama vertė darnaus vystymosi kontekste: Baltijos šalių atvejis“	*Informacijos mokslai* 89	

Paić Guy, Serkin Leonid	2025	„The impact of artificial intelligence: from cognitive costs to global inequality“	*The European Physical Journal* 234	
Acemoglu Daron, Autor David, Hazell Jonathon, Restrepo Pascual	2022	„Artificial Intelligence and Jobs: Evidence from Online Vacancies“	*Journal of Labor Economics* 40 (1)	
Jungtinės Tautos	2015	„Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi tikslai“		Prieiga per internetą: https://sdgs.un.org/goals
Europos Komisija	2019	„Europos Sąjungos darnaus vystymosi tikslai“		Prieiga per internetą: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/sustainable-development-goals_en
Ravasi Davide	2017	„Visualizing Our Way through Theory Building“	*Journal of Management Inquiry* 26 (2)	
Yanow Dvora	2000	*Conducting interpretive policy analysis*		SAGE Publications: London
Rose Gillian	2007	*Visual Methodologies: an Introduction to the Interpretation of Visual Materials*		London: SAGE Publications

Kurso vertinimo rubrikos

KOMPETENCIJA	SLENKSTINIS PASIEKIMŲ LYGIS	TIPINIS PASIEKIMŲ LYGIS	PUIKUS PASIEKIMŲ LYGIS
Kritinė refleksija apie vizualumo ir darnaus vystymosi sąveiką	• Atpažįsta pagrindines vizualumo ir darnaus vystymosi sąsajas. • Apibūdina nagrinėjamas problemas, tačiau refleksija išlieka fragmentiška. • Kritinius vertinimus grindžia ribotai	• Analizuoja vizualumo ir darnaus vystymosi sąveiką, remdamasi(s) kurso teorinėmis prieigomis. • Kritiškai lygina skirtingas interpretacijas ir jas argumentuoja. • Geba pagrįsti savo poziciją, remdamasi(s) teorija ir empiriniais pavyzdžiais.	• Kritiškai reflektuoja vizualumo ir darnaus vystymosi sąveiką skirtinguose kontekstuose. • Integruoja kelių disciplinų perspektyvas. • Įvertina alternatyvias interpretacijas ir jų ribotumus. • Savarankiškai formuluoja argumentuotas išvadas.
Bendradarbiavimas, sprendžiant kompleksines darnaus vystymosi problemas	• Dalyvauja komandos veikloje. • Atlieka paskirtas užduotis. • Ribotai įsitraukia į bendrą problemos analizę.	• Aktyviai bendradarbiauja komandoje. • Konstruktyviai dalijasi atsakomybėmis. • Prisideda prie kompleksinės problemos analizės ir sprendimų paieškos.	• Inicijuoja bendradarbiavimą. • Telkia komandą, siekiant bendro rezultato. • Padeda spręsti iškilusius nesutarimus. • Reikšmingai prisideda prie argumentuotų sprendimų kūrimo.
Komunikavimas tarpkryptinėje komandoje, analizuojant darnaus vystymosi, vizualumo ir galios sklaidos problemas	• Komunikuoja su komandos nariais. • Pristato savo idėjas, tačiau argumentacija ne visada aiški. • Ribotai atsižvelgia į kitų disciplinų požiūrius.	• Aiškiai ir argumentuotai pristato savo idėjas. • Įsiklauso į kitų komandos narių nuomonę. • Derina skirtingų disciplinų perspektyvas, analizuojant problemą	• Efektyviai komunikuoja tarpkryptinėje komandoje. • Skatina konstruktyvų dialogą tarp skirtingų disciplinų atstovų. • Integruoja įvairias perspektyvas į bendrą argumentaciją. • Prisideda prie nuoseklaus komandos rezultatų pristatymo.

Telkiantis ir inovatyvus mąstymas, kuriant vizualines darnaus vystymosi praktikas	• Siūlo pavienius vizualinius sprendimus. • Taiko pavienes kurso metu aptartas idėjas. • Vizualinių praktikų kūrimas grindžiamas ribota teorine argumentacija.	• Kuria argumentuotas vizualines darnaus vystymosi praktikas. • Kūrybiškai taiko kurso teorines prieigas. • Siūlo inovatyvius, nagrinėjamai problemai tinkamus sprendimus.	• Kuria originalias ir inovatyvias vizualines praktikas. • Integruoja skirtingų disciplinų teorines prieigas. • Pagrindžia siūlomų sprendimų aktualumą ir galimą poveikį. • Kritiškai įvertina siūlomų sprendimų stiprybes ir ribotumus.
Tarpkryptinių vizualumo ir darnaus vystymosi perspektyvų atpažinimas	• Atpažįsta skirtingų disciplinų požiūrius į vizualumo ir darnaus vystymosi problemas. • Įvardija pagrindines jų sąsajas. • Tarpdisciplininius ryšius paaiškina fragmentiškai.	• Paaiškina, kaip skirtingų disciplinų perspektyvos papildo viena kitą. • Analizėje taiko bent kelių disciplinų prieigas. • Argumentuoja pasirinktų perspektyvų tinkamumą.	• Integruoja įvairių disciplinų perspektyvas į vientisą analizę. • Kritiškai vertina skirtingų disciplinų prielaidas ir ribotumus. • Pagrindžia tarpkryptinės prieigos naudą, analizuojant kompleksines vizualumo ir darnaus vystymosi problemas. • Savarankiškai pasirenka tinkamiausias teorines prieigas konkrečiai problemai analizuoti.